C/2025/3982

20.8.2025

RECOMANDAREA CONSILIULUI

din 8 iulie 2025

privind politicile economice, sociale, de ocupare a forței de muncă, structurale și bugetare ale Greciei

(C/2025/3982)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (UE) 2024/1263 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2024 privind coordonarea eficientă a politicilor economice și supravegherea bugetară multilaterală și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1466/97 al Consiliului ([1]), în special articolul 3 alineatul (3),

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice ([2]), în special articolul 6 alineatul (1),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

Considerații generale

(1) Regulamentul (UE) 2024/1263, care a intrat în vigoare la 30 aprilie 2024, precizează obiectivele cadrului de guvernanță economică, care constau în promovarea unor finanțe publice solide și sustenabile, a unei creșteri durabile și favorabile incluziunii și a rezilienței prin intermediul reformelor și al investițiilor, precum și în prevenirea deficitelor excesive. Regulamentul menționat prevede obligația Consiliului și a Comisiei de a asigura supravegherea multilaterală în contextul semestrului european, în conformitate cu obiectivele și cerințele prevăzute în TFUE. Semestrul european presupune, în special, formularea și supravegherea punerii în aplicare a recomandărilor specifice fiecărei țări. Regulamentul menționat promovează, de asemenea, asumarea responsabilității la nivel național în ceea ce privește politica bugetară și subliniază orientarea acesteia pe termen mediu, însoțită de asigurarea mai eficace și mai coerentă a respectării normelor. Fiecare stat membru trebuie să prezinte Consiliului și Comisiei un plan bugetar-structural național pe termen mediu care să conțină angajamentele sale bugetare și în materie de reforme și de investiții pe o perioadă de patru sau cinci ani, în funcție de durata legislaturii naționale. Traiectoria cheltuielilor nete ([3]) care este indicată în aceste planuri trebuie să respecte cerințele prevăzute în regulament, inclusiv cerințele referitoare la plasarea sau menținerea datoriei publice pe o traiectorie descendentă plauzibilă până la sfârșitul perioadei de ajustare sau la menținerea acesteia la niveluri prudente, sub 60 % din produsul intern brut (PIB), și la aducerea și/sau menținerea deficitului public sub valoarea de referință din tratat, de 3 % din PIB pe termen mediu. În cazul în care un stat membru se angajează să realizeze un set relevant de reforme și investiții în conformitate cu criteriile stabilite în regulament, perioada de ajustare poate fi prelungită cu cel mult trei ani.

([1]) JO L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.
([2]) JO L 306, 23.11.2011, p. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj.
([3]) Cheltuielile nete astfel cum sunt definite la articolul 2 punctul 2 din Regulamentul (UE) 2024/1263: „cheltuieli nete” înseamnă cheltuielile publice, excluzând: (i) cheltuielile cu dobânzile, (ii) măsurile discreționare privind veniturile, (iii) cheltuielile aferente programelor Uniunii care sunt acoperite integral de venituri din fondurile Uniunii, (iv) cheltuielile naționale cu cofinanțarea programelor finanțate de Uniune, (v) elementele ciclice ale cheltuielilor cu indemnizațiile de șomaj și (vi) măsurile cu caracter excepțional, precum și alte măsuri temporare.

(2) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului ([4]), care a instituit Mecanismul de redresare și reziliență („MRR"), a intrat în vigoare la 19 februarie 2021. MRR oferă statelor membre sprijin financiar pentru implementarea reformelor și a investițiilor, dând un impuls bugetar finanțat de Uniune. În concordanță cu prioritățile semestrului european pentru coordonarea politicilor economice, MRR stimulează redresarea economică și socială și totodată impulsionează reforme și investiții sustenabile, în special promovând tranziția verde și tranziția digitală și conferind mai multă reziliență economiilor statelor membre. De asemenea, MRR contribuie la consolidarea finanțelor publice și la stimularea creșterii și a creării de locuri de muncă pe termen mediu și lung, la îmbunătățirea coeziunii teritoriale în cadrul Uniunii și la sprijinirea continuării punerii în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale.

(3) Regulamentul (UE) 2023/435 al Parlamentului European și al Consiliului ([5]) („Regulamentul REPowerEU"), care a fost adoptat la 27 februarie 2023, vizează eliminarea treptată a dependenței Uniunii de importurile de combustibili fosili din Rusia. Acest lucru contribuie la obținerea securității energetice și la diversificarea aprovizionării Uniunii cu energie, sporind în același timp gradul de utilizare a surselor regenerabile de energie și crescând capacitățile de stocare a energiei și eficiența energetică. Grecia a adăugat un nou capitol privind REPowerEU în planul său național de redresare și reziliență pentru a finanța reforme și investiții esențiale care vor contribui la atingerea obiectivelor REPowerEU.

(4) La 27 aprilie 2021, Grecia a transmis Comisiei planul său național de redresare și reziliență, în conformitate cu articolul 18 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/241. În temeiul articolului 19 din regulamentul menționat, Comisia a evaluat relevanța, eficacitatea, eficiența și coerența planului de redresare și reziliență, în conformitate cu orientările privind evaluarea prevăzute în anexa V. La 13 iulie 2021, Consiliul a adoptat Decizia de punere în aplicare de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al Greciei ([6]), care a fost modificată la 7 decembrie 2023, în temeiul articolului 18 alineatul (2), pentru a actualiza contribuția financiară maximă aferentă sprijinului financiar nerambursabil și pentru a include capitolul privind REPowerEU ([7]). Plata tranșelor este condiționată de adoptarea, în conformitate cu articolul 24 alineatul (5), a unei decizii a Comisiei care să constate faptul că Grecia a atins în mod satisfăcător jaloanele și țintele relevante stabilite în decizia de punere în aplicare a Consiliului. Pentru a se considera că aceste jaloane și ținte au fost atinse în mod satisfăcător, este necesar să nu se fi înregistrat regrese privind jaloanele și țintele aferente aceleiași reforme sau investiții atinse anterior.

(5) La 21 ianuarie 2025, Consiliul a adoptat, la recomandarea Comisiei, o recomandare de aprobare a planului bugetar-structural național pe termen mediu al Greciei ([8]). Planul a fost prezentat în conformitate cu articolul 11 și cu articolul 36 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul (UE) 2024/1263, acoperă perioada 2025-2028 și prezintă o ajustare bugetară repartizată pe patru ani.

(6) La 26 noiembrie 2024, Comisia a adoptat un aviz privind proiectul de plan bugetar pentru 2025 al Greciei. La aceeași dată, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, Raportul privind mecanismul de alertă pentru 2025, în care a identificat Grecia ca fiind unul dintre statele membre pentru care va fi necesar un bilanț aprofundat. Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro și o propunere de raport comun din 2025 privind ocuparea forței de muncă, în care se analizează punerea în aplicare a orientărilor pentru politicile de ocupare a forței de muncă și a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale. Consiliul a adoptat Recomandarea privind politica economică a zonei euro ([9]) la 13 mai 2025 și Raportul comun privind ocuparea forței de muncă la 10 martie 2025.

(7) La 29 ianuarie 2025, Comisia a publicat Busola pentru competitivitate, un cadru strategic care urmărește să stimuleze competitivitatea la nivel mondial a UE în următorii cinci ani. Acest cadru identifică cele trei imperative transformatoare ale creșterii economice durabile: (i) inovarea, (ii) decarbonizarea și competitivitatea și (iii) securitatea.

([4]) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([5]) Regulamentul (UE) 2023/435 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 februarie 2023 de modificare a Regulamentului (UE) 2021/241 în ceea ce privește capitolele privind REPowerEU din planurile de redresare și reziliență și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1303/2013, (UE) 2021/1060 și (UE) 2021/1755 și a Directivei 2003/87/CE (JO L 63, 28.2.2023, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

([6]) Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 13 iulie 2021 de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al Greciei (ST 10152/2021).

([7]) Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 7 decembrie 2023 de modificare a Deciziei de punere în aplicare din 13 iulie 2021 de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al Greciei (ST 15831/2023).

([8]) Recomandarea Consiliului din 21 ianuarie 2025 de aprobare a planului bugetar-structural național pe termen mediu al Greciei (JO C, C/2025/661, 10.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/661/oj).

([9]) Recomandarea Consiliului din 13 mai 2025 privind politica economică a zonei euro (JO C, C/2025/2782, 22.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2782/oj).

Pentru a elimina decalajul în materie de inovare, UE urmărește să încurajeze inovarea industrială, să sprijine creșterea start-upurilor prin inițiative precum Strategia UE privind start-upurile și întreprinderile în curs de extindere și să promoveze adoptarea unor tehnologii avansate, cum ar fi inteligența artificială și informatica cuantică. În vederea creării unei economii mai verzi, Comisia a prezentat Planul de acțiune cuprinzător privind energia la prețuri accesibile și Pactul pentru o industrie curată, asigurându-se că trecerea la energia curată rămâne eficientă din punctul de vedere al costurilor și favorabilă competitivității, în special pentru sectoarele mari consumatoare de energie, și că reprezintă un motor al creșterii. Pentru a reduce dependențele excesive și a spori securitatea, Uniunea se angajează să consolideze parteneriatele comerciale globale, să diversifice lanțurile de aprovizionare și să asigure accesul la materii prime critice și la surse de energie curată. Aceste priorități sunt susținute de factori determinanți orizontali, și anume simplificarea reglementărilor, aprofundarea pieței unice, finanțarea competitivității și o uniune a economiilor și a investițiilor, promovarea competențelor și a locurilor de muncă de calitate, precum și o mai bună coordonare a politicilor UE. Busola pentru competitivitate este aliniată la semestrul european, ceea ce asigură faptul că politicile economice ale statelor membre sunt coerente cu obiectivele strategice ale Comisiei, creând o abordare unificată a guvernanței economice care promovează creșterea durabilă, inovarea și reziliența în întreaga Uniune.

(8) În 2025, semestrul european pentru coordonarea politicilor economice continuă să se desfășoare în paralel cu punerea în aplicare a MRR. Implementarea integrală a planurilor de redresare și reziliență rămâne esențială pentru îndeplinirea priorităților de politică din cadrul semestrului european, întrucât planurile respective contribuie la abordarea eficace a tuturor provocărilor identificate în recomandările relevante specifice fiecărei țări emise în ultimii ani sau la abordarea eficace a unei părți semnificative a provocărilor respective. Aceste recomandări specifice fiecărei țări rămân la fel de relevante în contextul evaluării planurilor de redresare și reziliență modificate în conformitate cu articolul 21 din Regulamentul (UE) 2021/241.

(9) Recomandările din 2025 specifice fiecărei țări vizează provocările-cheie în materie de politică economică ce nu sunt abordate suficient prin măsurile incluse în planurile de redresare și reziliență, ținând seama de provocările relevante identificate în recomandările specifice fiecărei țări emise în perioada 2019-2024.

(10) La 4 iunie 2025, Comisia a publicat raportul de țară din 2025 pentru Grecia. În acest raport, Comisia a evaluat progresele realizate de Grecia în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor relevante specifice acestei țări și a făcut bilanțul implementării de către Grecia a planului său de redresare și reziliență. Pe baza acestei analize, raportul de țară a identificat cele mai presante provocări cu care se confruntă Grecia. De asemenea, în raportul de țară s-au evaluat progresele realizate de Grecia în ceea ce privește punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale și îndeplinirea obiectivelor principale ale Uniunii pentru 2030 în materie de ocupare a forței de muncă, de competențe și de reducere a sărăciei și a excluziunii sociale, precum și progresele înregistrate în ceea ce privește atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite.

(11) În temeiul articolului 5 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, Comisia a efectuat un bilanț aprofundat pentru Grecia. Principalele constatări ale evaluării de către Comisie a vulnerabilităților macroeconomice cu care se confruntă Grecia în sensul regulamentului respectiv au fost publicate la 13 mai 2025 ([10]). La 4 iunie 2025, Comisia a concluzionat că Grecia se confruntă cu dezechilibre macroeconomice. În special, Grecia se confruntă cu vulnerabilități legate de nivelul ridicat al datoriei publice și externe, de creditele neperformante și de șomaj, care continuă să scadă, în timp ce deficitul de cont curent rămâne ridicat. Ponderea datoriei publice în PIB a scăzut din nou substanțial în 2024, dar, în pofida reducerilor susținute, rămâne cea mai ridicată din UE. Se preconizează că excedentele bugetare împreună cu creșterea PIB-ului vor asigura reducerea continuă a datoriei. Deficitul de cont curent a crescut ușor în 2024, cu mult peste nivelul anterior pandemiei, și se preconizează că va rămâne neschimbat la niveluri ridicate anul acesta și anul viitor. Poziția investițională internațională netă s-a îmbunătățit în continuare în 2024, deși rămâne cea mai negativă din UE și nu se preconizează că se va îmbunătăți în continuare în mod semnificativ din cauza deficitelor mari de cont curent și a efectelor negative asupra numitorului. Piața muncii continuă să se îmbunătățească; rata șomajului a scăzut semnificativ (de la un vârf de 27,8 % în 2013 la 10,1 % în 2024), dar rămâne ridicată. Stocul de credite neperformante din bilanțurile băncilor a continuat să scadă în 2024, dar soluționarea creditelor neperformante deținute de administratorii de credite a rămas lentă, continuând să împovăreze bilanțurile întreprinderilor și ale gospodăriilor. Grecia a înregistrat progrese semnificative în materie de politici în ceea ce privește abordarea vulnerabilităților sale. În 2024 s-au luat măsuri pentru a îmbunătăți colectarea impozitelor și pentru a sprijini în continuare executarea creditelor neperformante moștenite. S-au înregistrat progrese și în sectorul judiciar. Menținerea ritmului reformelor în cadrul planului de redresare și reziliență și în afara acestuia rămâne esențială pentru abordarea deficiențelor structurale ale economiei, iar creșterea productivității este esențială pentru îmbunătățirea perspectivelor de creștere pe termen lung, care ar facilita corectarea dezechilibrelor.

([10]) SWD(2025) 70 final.

Evaluarea raportului anual privind progresele înregistrate

(12) La 21 ianuarie 2025, Consiliul a recomandat următoarele rate maxime de creștere a cheltuielilor nete pentru Grecia: 3,7 % în 2025, 3,6 % în 2026, 3,1 % în 2027 și 3,0 % în 2028, care corespund ratelor maxime cumulate de creștere calculate prin raportare la 2023 de 6,5 % în 2025, 10,3 % în 2026, 13,7 % în 2027 și 17,1 % în 2028. La 30 aprilie 2025, Grecia și-a prezentat raportul anual privind progresele înregistrate ([11]) referitor la respectarea ratelor maxime de creștere recomandate ale cheltuielilor nete și la punerea în aplicare a reformelor și a investițiilor care răspund principalelor provocări identificate în recomandările specifice fiecărei țări din cadrul semestrului european. Raportul anual privind progresele înregistrate reflectă, de asemenea, raportarea bianuală efectuată de Grecia cu privire la progresele înregistrate în ceea ce privește implementarea planului său de redresare și reziliență în conformitate cu articolul 27 din Regulamentul (UE) 2021/241.

(13) Războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei și repercusiunile acestuia constituie o provocare existențială pentru Uniunea Europeană. Comisia a recomandat activarea coordonată a clauzei derogatorii naționale prevăzute în Pactul de stabilitate și de creștere, pentru a sprijini eforturile UE de obținere a unei creșteri rapide și semnificative a cheltuielilor pentru apărare, iar această propunere a fost salutată de Consiliul European reunit la 6 martie 2025. În urma solicitării Greciei din 29 aprilie 2025, la 8 iulie 2025, Consiliul a adoptat, la recomandarea Comisiei, o recomandare care îi permite Greciei să se abată de la ratele maxime de creștere a cheltuielilor nete recomandate și să le depășească ([12]).

(14) Pe baza datelor validate de Eurostat ([13]), soldul bugetului public al Greciei a crescut, de la un deficit de 1,4 % din PIB în 2023 la un excedent de 1,3 % în 2024, în timp ce datoria publică a scăzut de la 163,9 % din PIB la sfârșitul anului 2023 la 153,6 % la sfârșitul anului 2024. Conform calculelor Comisiei, aceste evoluții corespund unei rate de creștere a cheltuielilor nete în 2024 de - 0,3 %. În Raportul anual privind progresele înregistrate din 2025, Grecia estimează creșterea cheltuielilor nete în 2024 tot la - 0,3 %. Pe baza estimărilor Comisiei, orientarea bugetară ([14]), care include atât cheltuielile finanțate la nivel național, cât și cheltuielile finanțate de UE, a fost una restrictivă în 2024, de 1,5 % din PIB.

(15) Potrivit Raportului anual privind progresele înregistrate, scenariul macroeconomic care stă la baza previziunilor bugetare ale Greciei estimează o creștere a PIB-ului real de 2,3 % în 2025, iar inflația IAPC este estimată la 2,4 % în 2025. În previziunile Comisiei din primăvara anului 2025, se estimează că PIB-ul real va crește cu 2,3 % în 2025 și cu 2,2 % în 2026, iar inflația IAPC se va situa la 2,8 % în 2025 și la 2,3 % în 2026.

(16) În raportul anual privind progresele înregistrate se estimează o scădere a excedentului public la 0,1 % din PIB în 2025 și o scădere a ponderii datoriei publice în PIB la 145,7 % până la sfârșitul anului 2025. Aceste evoluții corespund unei rate de creștere a cheltuielilor nete de 4,5 % în 2025. Conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2025, excedentul public ar urma să ajungă la 0,7 % din PIB în 2025. Scăderea excedentului în 2025 reflectă în principal reducerea planificată cu 1 punct procentual a ratei contribuției la asigurările sociale și creșterea salariilor din sectorul public, precum și noul pachet de măsuri, în valoare de 0,5 % din PIB, anunțat după publicarea rezultatului bugetar din 2024, inclusiv rambursarea chiriei pentru o lună pentru chiriași și, sub rezerva unui prag de venit, o prestație socială permanentă pentru persoanele vulnerabile și o creștere anuală cu 500 de milioane EUR a bugetului național pentru investiții. Conform calculelor Comisiei, aceste evoluții corespund unei rate de creștere a cheltuielilor nete în 2025 de 4,2 %. Diferența dintre soldul bugetului general preconizat de Comisie și cel preconizat de Grecia poate fi atribuită contribuțiilor mai mari la asigurările sociale și cheltuielilor mai mici cu salariile, pensiile și prestațiile de asigurări sociale preconizate în previziunile Comisiei din primăvara anului 2025. Acest lucru reflectă includerea în previziunile din acest an atât a supraperformanței în ceea ce privește contribuțiile la asigurările sociale, cât și a subutilizării observate în anii precedenți. Aceste efecte sunt compensate parțial de scăderea veniturilor din impozite directe preconizată, de asemenea, în previziunile Comisiei din primăvara anului 2025. Pe baza estimărilor Comisiei, se preconizează că orientarea bugetară, care include atât cheltuielile finanțate la nivel național, cât și cheltuielile finanțate de UE, va fi una expansionistă în 2025, de 0,8 % din PIB. Se preconizează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea la 146,6 % până la sfârșitul anului 2025. Scăderea ponderii datoriei în PIB în 2025 reflectă în principal creșterea PIB-ului nominal, precum și excedentul bugetar preconizat.

([11]) Rapoartele anuale privind progresele înregistrate pentru 2025 sunt disponibile la adresa:https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

([12]) Recomandarea Consiliului din 8 iulie 2025 care permite Greciei să se abată de la ratele maxime de creștere a cheltuielilor nete stabilite de Consiliu în temeiul Regulamentului (UE) 2024/1263 (Activarea clauzei derogatorii naționale) (JO C, C/2025/3965, 20.8.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3965/oj).

([13]) Euroindicatorii Eurostat, 22.4.2025.

([14]) Orientarea bugetară este definită ca o măsură a variației anuale a poziției bugetare subiacente a administrației publice. Scopul său este de a evalua impulsul economic generat de politicile bugetare, atât cele finanțate la nivel național, cât și cele finanțate din bugetul UE. Orientarea bugetară este măsurată ca diferența dintre (i) creșterea potențială pe termen mediu și (ii) variația cheltuielilor primare, fără măsurile discreționare privind veniturile și incluzând cheltuielile finanțate printr-un sprijin nerambursabil (granturi) din Mecanismul de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii.

(17) Conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2025, se așteaptă ca în 2025 să fie finanțate, prin sprijin nerambursabil („granturi") acordat prin Mecanismul de redresare și reziliență, cheltuieli ale administrației publice reprezentând 1,7 % din PIB, comparativ cu 1,0 % din PIB în 2024. Cheltuielile finanțate prin granturi acordate prin Mecanismul de redresare și reziliență permit investiții de înaltă calitate și reforme care vor stimula productivitatea fără a avea un impact direct asupra soldului bugetului public și a datoriei publice a Greciei.

(18) Cheltuielile publice pentru apărare în Grecia au reprezentat 2,7 % din PIB în 2021, 2,6 % din PIB în 2022 și 2,2 % din PIB în 2023 ([15]). Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2025, se preconizează că cheltuielile pentru apărare vor fi de 2,4 % din PIB atât în 2024, cât și în 2025. Grecia estimează cheltuielile pentru apărare la 2,2 % din PIB în 2024 și la 2,3 % în 2025. Acest lucru înseamnă că nu a intervenit nicio modificare în comparație cu 2024. Perioada în care este activată clauza derogatorie națională (2025-2028) permite Greciei să reexamineze prioritățile în materie de cheltuieli publice sau să crească veniturile publice, astfel încât cheltuielile de apărare mai mari și de durată să nu pună în pericol sustenabilitatea finanțelor publice pe termen mediu.

(19) Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2025, se preconizează că cheltuielile nete ale Greciei vor crește cu 4,2 % în 2025 și, cumulat, cu 3,9 % în 2024 și 2025. Pe baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2025, se preconizează că creșterea cheltuielilor nete ale Greciei în 2025 va depăși rata maximă de creștere recomandată, ceea ce corespunde unei abateri ([16]) de 0,2 % din PIB în termeni anuali. Dacă se iau în considerare anii 2024 și 2025 împreună, se preconizează că rata de creștere cumulată a cheltuielilor nete va fi sub rata maximă de creștere recomandată.

(20) Raportul anual privind progresele înregistrate nu include proiecții bugetare pentru perioada de după 2025. Pe baza măsurilor de politică cunoscute la data la care s-au făcut previziunile, previziunile Comisiei din primăvara anului 2025 estimează un excedent public de 1,4 % din PIB în 2026. Creșterea excedentului în 2026 reflectă în principal creșterea modestă a cheltuielilor curente în comparație cu creșterea veniturilor. Aceste evoluții corespund unei rate de creștere a cheltuielilor nete de 3,1 % în 2026. Pe baza estimărilor Comisiei, se preconizează că orientarea bugetară, care include atât cheltuielile finanțate la nivel național, cât și cheltuielile finanțate de UE, va fi una expansionistă în 2026, de 0,8 % din PIB. Comisia preconizează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea la 140,6 % până la sfârșitul anului 2026. Scăderea ponderii datoriei în PIB în 2026 reflectă în principal creșterea PIB-ului nominal, precum și realizarea de excedente bugetare.

Principalele provocări legate de politici

(21) S-au luat mai multe măsuri importante ca parte a planului de redresare și reziliență pentru a îmbunătăți respectarea obligațiilor fiscale și colectarea impozitelor, de exemplu o reformă care să conecteze casele de marcat cu terminalele punctelor de vânzare la sistemele informatice ale autorității fiscale, cu scopul de a combate evaziunea fiscală. Cu toate acestea, mai sunt posibile acțiuni suplimentare, în special care să vizeze anumite sectoare care sunt predispuse la un nivel ridicat de evaziune fiscală, cum este sectorul combustibililor. Printre acțiuni se numără completarea cadrului juridic pentru instrumentul de monitorizare de către autoritatea fiscală a lanțului valoric al sectorului combustibililor, instalarea de dispozitive de urmărire pe vehiculele container și pe navele care transportă combustibil și modificarea codurilor judiciare pentru a facilita o aplicare mai eficace a cadrului juridic. În plus, se preconizează că finalizarea reformei organizaționale aflate în curs a administrației vamale în vederea centralizării inspecțiilor va avea ca rezultat controale la fața locului mai numeroase și mai bine direcționate.

(22) În cadrul planului de redresare și reziliență, Grecia ia măsuri pentru a finaliza codificările juridice ale domeniilor-cheie din cadrul său fiscal, inclusiv impozitarea veniturilor, procedurile vamale, taxa pe valoarea adăugată, impozitele pe proprietate și colectarea creanțelor statului. Un cadru fiscal raționalizat și coerent ar contribui la creșterea transparenței sistemului fiscal al Greciei și la reducerea costurilor de asigurare a conformității pentru întreprinderi. La rândul său, acest lucru ar reduce factorii de descurajare a investițiilor, ceea ce ar putea contribui la reducerea deficitului de investiții încă ridicat. Odată ce codificările juridice sunt în vigoare, este important ca acest cadru juridic să rămână stabil și să fie sprijinit prin furnizarea rapidă de orientări administrative întreprinderilor și contribuabililor individuali.

(23) Grecia a continuat să ia măsuri în vederea modernizării administrației publice, dar există încă loc pentru creșterea eficienței. În urma unei ajustări semnificative după 2010, dimensiunea și costurile administrației publice au fost, în

([15]) Eurostat, Cheltuielile administrațiilor publice în funcție de clasificarea funcțiunilor guvernamentale (COFOG). Din cauza diferențelor metodologice dintre definițiile COFOG și NATO, cheltuielile bazate pe definiția COFOG pot fi diferite de cheltuielile bazate pe definiția NATO.

([16]) Începând din 2026, aceste cifre vor apărea în contul de control stabilit la articolul 22 din Regulamentul (UE) 2024/1263.

linii mari, aliniate la media UE. Masa salarială a sectorului public din Grecia a rămas în mare măsură stabilă în 2024, la 10,3 % din PIB, în concordanță cu media UE (10,2 % din PIB). Pentru a susține acest lucru, este esențial să se aplice în continuare grila salarială unificată, menținând în același timp nivelurile actuale de personal, inclusiv pentru personalul temporar. Planul de redresare și reziliență conține măsuri de îmbunătățire a eficacității administrației publice, inclusiv un cadru de guvernanță pe mai multe niveluri adoptat în 2023, care ar trebui să îmbunătățească coordonarea dintre administrațiile centrale, regionale și locale. Cu toate acestea, este probabil ca o mai bună coordonare să se materializeze abia după ce cadrul va fi pe deplin operațional, în special după instituirea structurilor de guvernanță, a sistemelor de informații și a codificării juridice, clarificând competențele administrației regionale și locale (adoptare planificată pentru 2025).

(24) S-au înregistrat progrese în ceea ce privește reducerea creditelor neperformante, dar există în continuare provocări multiple legate de justiție. Întârzierile semnificative cu care se confruntă în mod obișnuit justițiabilii în soluționarea litigiilor lor în etapa anterioară și ulterioară licitației din cadrul procedurilor de lichidare sunt mult mai mari decât termenele prevăzute de lege pentru soluționarea litigiilor. Acest lucru descurajează potențialii cumpărători să participe la licitații și are ca rezultat un procent ridicat de licitații eșuate, ceea ce subminează eficiența generală a cadrului de soluționare a datoriilor și reduce oferta efectivă de proprietăți. De asemenea, întârzierile exacerbează criza de accesibilitate a locuințelor, deoarece multe reședințe vacante sunt blocate de procese legate de executarea datoriilor. Măsurile procedurale adoptate recent trebuie să fie completate de îmbunătățiri suplimentare pentru a se accelera soluționarea litigiilor înainte și după licitație, de exemplu: (i) simplificări procedurale; (ii) măsuri de evitare a concentrării disproporționate a litigiilor legate de executare în zonele metropolitane și (iii) o platformă digitală pentru realizarea de progrese decisive în ceea ce privește datele audierilor la distanță.

(25) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul (UE) 2021/241 și cu criteriul 2.2 din anexa V la regulamentul respectiv, planul de redresare și reziliență include un set amplu de reforme și de investiții care se consolidează reciproc și care urmează să fie puse în aplicare până în 2026. Se preconizează că acestea vor contribui la abordarea eficace a tuturor provocărilor identificate în recomandările relevante specifice fiecărei țări sau a unei părți semnificative a provocărilor respective. În acest interval scurt de timp, este esențial să se finalizeze punerea în aplicare efectivă a planului de redresare și reziliență, inclusiv a capitolului privind REPowerEU, pentru a se stimula competitivitatea pe termen lung a Greciei prin tranziția verde și tranziția digitală, asigurându-se, în același timp, echitatea socială. Comunicarea Comisiei intitulată „NextGenerationEU – Calea către 2026”, adoptată la 4 iunie 2025, clarifică calendarul aplicabil pentru încheierea mecanismului și oferă orientări statelor membre pentru a crește la maximum punerea în aplicare până la 31 august 2026, inclusiv cu privire la modul de raționalizare în continuare a planurilor lor de redresare și reziliență, stabilește principalele opțiuni care trebuie luate în considerare la revizuirea acestora și subliniază importanța unei planificări comune atente înainte de depunerea ultimelor cereri de plată în 2026. Grecia a înregistrat deja progrese în ceea ce privește punerea în aplicare a reformelor și a investițiilor din planul său de redresare și reziliență. Pentru a-și putea îndeplini angajamentele asumate în planul de redresare și reziliență până în august 2026, este esențial ca Grecia să accelereze punerea în aplicare a reformelor și a investițiilor prin abordarea provocărilor relevante. Printre provocările specifice cu care se confruntă Grecia se numără: (i) proceduri contencioase îndelungate pentru soluționarea acțiunilor introduse în justiție împotriva procedurilor de achiziții publice, ceea ce riscă să amâne data planificată de finalizare a investițiilor după luna august 2026; (ii) transferul lent al drepturilor de proprietate și (iii) proasta coordonare, evidentă în special în ceea ce privește investițiile și reformele care acoperă domenii de politică care depășesc sfera de competență a unui singur minister. Implicarea sistematică a autorităților locale și regionale, a partenerilor sociali, a societății civile și a altor părți interesate relevante rămâne esențială pentru a asigura asumarea pe scară largă a planului de redresare și reziliență pentru punerea în aplicare cu succes a acestuia.

(26) Punerea în aplicare a programelor politicii de coeziune, care includ sprijin din partea Fondului european de dezvoltare regională (FEDR), a Fondului pentru o tranziție justă (FTJ), a Fondului social european Plus (FSE+) și a Fondului de coeziune (FC), s-a accelerat în Grecia. Este important să se continue eforturile de asigurare a punerii rapide în aplicare a acestor programe, maximizând, în același timp, impactul lor pe teren. Grecia ia deja măsuri în cadrul programelor sale din cadrul politicii de coeziune pentru a stimula competitivitatea și creșterea concomitent cu sporirea coeziunii sociale. În același timp, Grecia se confruntă în continuare cu provocări în ceea ce privește stimularea competitivității regionale și sporirea rezilienței sociale, consolidarea securității apei prin asigurarea unei gestionări adecvate a apei pluviale și a respectării normelor privind apele uzate, îmbunătățirea disponibilității și a accesului la locuințe la prețuri accesibile, inclusiv la locuințe sociale, precum și accelerarea tranziției energetice, inclusiv prin îmbunătățirea stocării energiei, a integrării surselor regenerabile de energie și a interconectivității regionale. În conformitate cu articolul 18 din Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului ([17]), Grecia trebuie, ca parte a evaluării la jumătatea perioadei a fondurilor politicii de coeziune, să

([17]) Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize (JO L 231, 30.6.2021, p. 159).

revizuiască fiecare program în parte ținând seama, printre altele, de provocările identificate în recomandările specifice adresate țării în 2024. Propunerea Comisiei adoptată la 1 aprilie 2025 ([18]) prelungește termenul pentru prezentarea unei evaluări a rezultatului evaluării la jumătatea perioadei pentru fiecare program în parte după data de 31 martie 2025. Propunerea prevede, de asemenea, flexibilități menite să contribuie la accelerarea punerii în aplicare a programelor și stimulente pentru ca statele membre să aloce resursele din cadrul politicii de coeziune către cinci domenii strategice prioritare ale Uniunii, și anume competitivitatea în domeniul tehnologiilor strategice, apărarea, locuințele, reziliența în domeniul apei și tranziția energetică, precum și către investiții în competențe în sectoare prioritare, menținând în același timp accentul pe persoanele aflate în situațiile cele mai vulnerabile în cadrul programelor FSE+.

(27) Platforma „Tehnologii strategice pentru Europa" (STEP) oferă prilejul de a investi într-o prioritate strategică esențială a UE prin consolidarea competitivității UE. Finanțarea STEP este direcționată prin 11 fonduri existente ale UE. Statele membre pot contribui, de asemenea, la programul InvestEU care sprijină investițiile în domenii prioritare. Grecia ar putea utiliza în mod optim aceste inițiative pentru a sprijini dezvoltarea sau fabricarea de tehnologii critice, inclusiv de tehnologii curate și eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor.

(28) Pe lângă provocările economice și sociale abordate de planul de redresare și reziliență și de alte fonduri ale UE, Grecia ar trebui să abordeze cu eficacitate provocările rămase legate de sarcina de reglementare, de barierele la intrarea pe piețele de produse și servicii, de fragmentarea politicii de cercetare și de procedurile judiciare îndelungate, inclusiv de timpul necesar pentru finalizarea procedurilor de achiziții publice.

(29) Astfel cum se prevede în Busola pentru competitivitate, toate instituțiile UE și cele naționale și locale trebuie să depună eforturi majore pentru a elabora norme mai simple și pentru a accelera procedurile administrative. Comisia a stabilit obiective ambițioase în materie de reducere a sarcinii administrative: cu cel puțin 25 % în general și cu cel puțin 35 % pentru IMM-uri, și a creat noi instrumente pentru atingerea acestor obiective, inclusiv un test de rezistență sistematic pentru legislația UE și un dialog consolidat cu părțile interesate. Pentru a se ridica la înălțimea acestui obiectiv ambițios, Grecia trebuie să ia, la rândul său, măsuri în acest sens. 80 % dintre întreprinderi consideră complexitatea procedurilor administrative ca fiind o problemă pentru întreprinderea lor atunci când desfășoară activități economice în Grecia ([19]). Reducerea în continuare a sarcinii administrative și de reglementare pentru întreprinderi ar contribui la stimularea competitivității Greciei. În pofida progreselor substanțiale înregistrate în ceea ce privește digitalizarea serviciilor publice prin punerea în aplicare a reformelor și a investițiilor din cadrul planului de redresare și reziliență, Grecia ar beneficia în continuare de pe urma raționalizării și digitalizării proceselor administrative, în special în ceea ce privește autorizațiile și licențele. Aceasta presupune o mai mare responsabilitate a administrației publice, de exemplu prin stabilirea unor durate maxime de prelucrare și punerea în aplicare efectivă a inițiativelor adoptate (de exemplu, autorizațiile pentru noi proiecte privind energia din surse regenerabile), sub responsabilitatea administrațiilor locale și regionale și a autorităților descentralizate. Legislația incompletă în materie de acordare a autorizațiilor de mediu rămâne o piedică în calea investițiilor. De exemplu, Grecia încă nu a legiferat condițiile în care pot fi autorizate proiectele din domeniul energiei din surse regenerabile cu un impact limitat asupra mediului. De asemenea, reglementarea activării clasificării de mediu inferioare în parcurile de afaceri nu este încă adoptată pentru majoritatea tipurilor de activități. Cadrul juridic privind contractele de concesiune pentru infrastructura de la malul mării (Legea nr. 2971/2001), în special pentru porturile industriale, nu favorizează investițiile. În plus, legislația incompletă și sarcina excesivă în procesul de autorizare îngreunează funcționarea legală a întreprinderilor elene în temeiul acestui cadru.

(30) Revizuirea și eliminarea barierelor mari la intrarea pe piață pentru serviciile profesionale și a obstacolelor din calea noilor intrați pe piețele de produse reprezintă o prioritate pentru Grecia. După cum reiese din indicii prevăzuți în Regulamentul privind piața produselor pentru perioada 2023-2024, Grecia are una dintre cele mai substanțiale bariere din UE pentru intrarea pe piață și desfășurarea de activități în sectorul serviciilor. Unele obstacole în calea înființării și funcționării magazinelor de vânzare cu amănuntul, cum ar fi procedurile de autorizare, pot împiedica funcționarea sectorului. Mai multe servicii profesionale din Grecia, inclusiv profesiile din domeniul juridic, al arhitecturii și al ingineriei, fac obiectul unor cerințe de reglementare mai stricte decât media OCDE. De exemplu, în Grecia există un număr mare de activități rezervate arhitecților și inginerilor și restricții stricte privind forma juridică pentru avocați. În ceea ce privește rețelele, Grecia a deschis recent accesul, dar condițiile pentru transportul rutier și comunicațiile electronice fixe rămân restrictive. De asemenea, Grecia obține rezultate slabe atât în ceea ce privește obstacolele în calea facilitării comerțului, în special în privința măsurilor de punere în aplicare menite să asigure faptul că impactul asupra concurenței al reglementărilor noi și existente este evaluat și redus la minimum, cât și în ceea ce privește asigurarea faptului că proprietatea publică nu denaturează concurența, aceste elemente reprezentând bariere în calea noilor intrați pe piețele de produse.

([18]) Propunere de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI de modificare a Regulamentelor (UE) 2021/1058 și (UE) 2021/1056 în ceea ce privește măsuri specifice de abordare a provocărilor strategice în contextul evaluării intermediare – COM(2025) 123 final.

([19]) „Atitudinea întreprinderilor față de corupție în UE", Raportul Eurobarometru Flash (aprilie 2024).

(31) Politica de cercetare și finanțarea cercetării din Grecia sunt de multă vreme împărțite între mai multe ministere, Fundația elenă pentru cercetare și inovare și autoritățile regionale din domeniul cercetării și inovării. Pe lângă schimbările frecvente, coordonarea între aceste organisme a fost slabă. Accesul la finanțare pentru activitățile de cercetare este afectat de cerințe administrative excesive, de proceduri de evaluare lente și de o sarcină birocratică percepută ca fiind ridicată. În ceea ce privește accesul la finanțare, capitalul de risc în Grecia este sub media UE ca procent din PIB. Inițiativele sponsorizate de stat au avut un oarecare succes în mobilizarea de investiții pentru start-upuri, iar planul de redresare și reziliență este utilizat pentru a finanța programe de extindere a întreprinderilor. În pofida acestor măsuri, Grecia ar urma să beneficieze de finanțare suplimentară și de o strategie privind cercetarea și dezvoltarea în cadrul planului de redresare și reziliență pentru a îmbunătăți finanțarea pentru inovare și pentru a sprijini ecosistemul de cercetare și dezvoltare.

(32) Grecia a înregistrat progrese în ceea ce privește îmbunătățirea eficacității și a eficienței sistemului judiciar, de exemplu prin revizuirea hărții judiciare în domeniul justiției civil, penale și administrative și prin digitalizarea proceselor judiciare. Cu toate acestea, durata procedurilor în fața instanțelor civile, penale și administrative este în continuare una dintre cele mai ridicate din UE și cauzează întârzieri majore, ceea ce împiedică dezvoltarea economică, înființarea de întreprinderi și investițiile. Această problemă de manifest cel mai acut în ceea ce privește asigurarea respectării drepturilor contractuale și de proprietate, soluționarea rapidă a litigiilor, finalizarea efectivă a măsurilor de executare și desfășurarea procedurilor de achiziții publice. Alte eforturi vizează raționalizarea desfășurării proceselor civile și comerciale prin introducerea unor îmbunătățiri procedurale la prima instanță și la instanța de apel, precum și în contextul executării; adoptarea de acte legislative care să încurajeze în mod activ și să extindă utilizarea mecanismelor alternative de soluționare a litigiilor, revizuirea suplimentară a cadrului juridic privind organizarea instanțelor și statutul judecătorilor și abordarea în continuare a întârzierilor în soluționarea cauzelor legate de achizițiile publice.

(33) Deși deține o pondere tot mai mare a energiei din surse regenerabile în producția sa globală de energie electrică, Grecia rămâne foarte dependentă de combustibilii fosili. Prețurile angro ale energiei electrice sunt volatile și rămân mai mari decât media UE, parțial din cauza gradului ridicat de dependență de gazele naturale pentru producerea de energie electrică. Capitolul privind REPowerEU din planul de redresare și reziliență al Greciei conține mai multe reforme și investiții, inclusiv creșterea capacității de stocare, care se preconizează că vor accelera decarbonizarea. Totuși, sunt necesare acțiuni suplimentare pentru a reduce dependența Greciei de combustibilii fosili, de exemplu prin adaptarea cadrului de reglementare pentru a permite furnizorilor de stocare a energiei în baterii să participe pe deplin la piețele angro de energie. Grecia înregistrează subvenții considerabile pentru combustibilii fosili, fără nicio eliminare treptată planificată până în 2030. În special, subvențiile pentru combustibilii fosili, care nu abordează în mod specific nici sărăcia energetică, nici preocupările reale în materie de securitate energetică, care împiedică procesul de electrificare și nu sunt esențiale pentru competitivitatea industrială ar putea fi, prin urmare, considerate o prioritate de eliminare treptată. În Grecia, subvențiile pentru combustibilii fosili, de exemplu pentru folosirea cărbunelui și a cocsului pentru utilizări industriale, sunt ineficiente din punct de vedere economic și perpetuează dependența de combustibilii fosili. În paralel cu eliminarea treptată a acestor subvenții, Grecia ar beneficia de introducerea unor stimulente pentru decarbonizarea industriei și pentru soluții mai ecologice în sectorul transporturilor. Rețelele de energie electrică din Grecia se confruntă cu constrângeri în materie de capacitate, deoarece la mixul energetic se adaugă mai multă energie din surse regenerabile. Grecia ar putea să își extindă capacitatea de interconectare transfrontalieră pentru a se conecta mai bine cu piața internă a energiei. Însă procedurile îndelungate de autorizare pentru infrastructura de rețea rămân un blocaj major. De asemenea, Grecia ar putea să intensifice cooperarea cu țările învecinate pentru a explora modalități de a utiliza mai bine capacitatea existentă de comercializare a energiei electrice. Există, de asemenea, posibilitatea de a îmbunătăți calitatea rețelelor de distribuție, deoarece pierderile tehnice și netehnice de energie electrică din rețea sunt cu mult peste media UE.

(34) Grecia are unul dintre cele mai vechi parcuri de vehicule din UE, ceea ce reprezintă un motiv major pentru care sectorul transporturilor din Grecia este unul dintre principalii producători de emisii de CO_2 ai țării. Planul de redresare și reziliență al Greciei conține mai multe investiții pentru promovarea mobilității electrice, inclusiv pentru înlocuirea vechilor autobuze de transport public din Atena și Salonic cu autobuze electrice. Cu toate acestea, alte măsuri, cum ar fi înlocuirea taxiurilor vechi cu taxiuri electrice, nu au beneficiat de un interes suficient pe piață, iar normele de retragere a vehiculelor profesionale învechite nu sunt puse în aplicare în mod corespunzător. Grecia ar beneficia de pe urma elaborării unei strategii cuprinzătoare, inclusiv a unui plan de investiții și a unor reforme, pentru promovarea tranziției verzi și a celei digitale în sectorul transporturilor. Strategia ar urma să cuprindă trecerea la moduri de transport mai curate, inclusiv extinderea utilizării mijloacelor de transport electrice, și îmbunătățirea transportului public, făcându-l mai accesibil pentru persoanele cu handicap, sporind capacitatea transportului public urban și extinzând sistemele integrate de emitere online a biletelor pentru serviciile interregionale de transport cu autobuzul.

(35) Grecia s-a angajat să investească în infrastructura și siguranța feroviară. Planul de acțiune privind siguranța feroviară și planul general pentru implementarea Sistemului european de management al traficului feroviar (ERTMS) stabilesc măsuri de modernizare a sistemului feroviar elen. Planul de redresare și reziliență al Greciei conține o reformă menită să permită administratorului infrastructurii feroviare din această țară să exploateze în mod eficace o rețea feroviară

modernă și să finalizeze investițiile în sisteme și infrastructuri de siguranță esențiale. Grecia ar putea beneficia de pe urma unor măsuri menite să ofere noului administrator al infrastructurii feroviare resurse suficiente și stabile, să încheie un contract de performanță cuprinzător și să accelereze implementarea ERTMS în rețeaua feroviară pentru a spori interoperabilitatea, eficiența și siguranța.

(36) Grecia este deosebit de vulnerabilă la schimbările climatice și la fenomenele meteorologice extreme conexe, cum ar fi secetele intense, inundațiile, incendiile forestiere și canicula. Frecvența și gravitatea tot mai mari ale acestor evenimente necesită lucrări costisitoare de reconstrucție și reabilitarea infrastructurii afectate. Ar fi benefic pentru Grecia, care are în prezent unul dintre cele mai mari decalaje în UE în materie de acoperire a totală a asigurărilor pentru dezastre naturale, să continue eforturile în direcția unei abordări structurate a finanțării riscurilor de dezastre și să reducă decalajele în ceea ce privește acoperirea asigurărilor private pentru catastrofe naturale pe baza măsurilor puse în aplicare recent. Având în vedere intensificarea secetelor, resursele de apă ale Greciei devin din ce în ce mai limitate și mai poluate, ceea ce se preconizează că va avea un impact grav asupra mediului, a economiei și a sănătății umane. Sectorul agricol este de departe principalul consumator de resurse de apă. Există în continuare provocări majore în ceea ce privește epurarea apelor uzate urbane, deoarece furnizorii locali de servicii de apă administrați de municipalități mici nu dispun nici de mijloacele financiare, nici de capacitățile administrative și manageriale pentru a aplica soluții optime de gestionare a apei bazate pe principiul „poluatorul plătește”. Prin urmare, Grecia ar beneficia de pe urma elaborării unui plan pentru imunizarea infrastructurii critice la schimbările climatice, inclusiv pentru gestionarea ofertei și a cererii de apă. În special în ceea ce privește gestionarea apei, acest lucru ar implica îmbunătățirea sustenabilității operațiunilor de furnizare a apei și a investițiilor prin promovarea unei reforme instituționale axate pe modalitățile de îmbunătățire a capacității și a responsabilității întreprinderilor municipale din domeniul apei.

(37) Performanța globală a Greciei în materie de ocupare a forței de muncă a fost puternică în ultimii ani, decalajul față de media UE reducându-se. Cu toate acestea, participarea femeilor pe piața forței de muncă rămâne foarte scăzută, ceea ce duce la o disparitate de gen în ceea ce privește ocuparea forței de muncă cu mult peste media UE (18,8 puncte procentuale în Grecia, comparativ cu 10,0 puncte procentuale în UE în 2024). De asemenea, Grecia are o proporție considerabilă de tineri care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare (14,2 %), iar grupurile vulnerabile, cum sunt persoanele cu handicap, resortisanții țărilor terțe sau romii, se confruntă cu dificultăți în ceea ce privește accesul la piața muncii. Încurajarea formulelor flexibile de lucru, creșterea numărului de servicii de îngrijire a copiilor și îmbunătățirea acoperirii serviciilor de îngrijire pe termen lung pot pune bazele pentru o rată mai mare de persoane încadrate în muncă, în special tineri, femei și grupuri vulnerabile. Deși sunt în curs de punere în aplicare cadre strategice și sunt în desfășurare unele măsuri, o proporție ridicată a populației rămâne expusă riscului de sărăcie, iar eficacitatea transferurilor sociale este sub media UE și s-a erodat semnificativ în ultimii ani. Nevoile nesatisfăcute în materie de asistență medicală, furnizarea scăzută de servicii de îngrijire pe termen lung, nivelul ridicat al cheltuielilor cu locuința și al ratelor privării de locuință subliniază necesitatea unui sistem de protecție socială solid și a unor măsuri de politică suplimentare. Disponibilitatea serviciilor sociale și esențiale rămâne limitată și afectează în mod disproporționat comunitățile marginalizate și îndepărtate.

(38) Pe lângă provocările economice și sociale abordate de planul de redresare și reziliență și de alte fonduri ale UE, Grecia se confruntă cu o serie de provocări suplimentare legate de educație. Participarea la educația și îngrijirea timpurie de la vârsta de trei ani până la vârsta de începere a învățământului obligatoriu la nivel primar rămâne deosebit de scăzută. În 2019 (cele mai recente date UNESCO-OCDE-Eurostat pentru Grecia), Grecia s-a clasat pe ultimul loc între statele membre ale UE în ceea ce privește rata de înscriere, iar lipsa unor date mai recente îngreunează monitorizarea progreselor. Cele mai recente date UE-SILC arată rezultate mai bune. Ratele de participare la educația și îngrijirea timpurie sunt mai scăzute pentru copiii sub trei ani. În 2024, 28,8 % dintre copiii greci cu vârsta mai mică de trei ani au participat la educația și îngrijirea timpurie (39,3 % în UE). Grecia este invitată să crească rata de participare a copiilor cu vârsta mai mică de trei ani pentru a îndeplini obiectivul revizuit de la Barcelona de 42,8 % până în 2030. Rata este deosebit de scăzută în cazul copiilor expuși riscului de sărăcie sau de excluziune socială. S-a constatat că un acces mai bun la educația și îngrijirea timpurie, corelat cu dezvoltarea timpurie a competențelor, aduce beneficii concrete și de lungă durată, în special pentru copiii defavorizați, și contribuie la îmbunătățiri substanțiale în ceea ce privește rezultatele în materie de educație și dezvoltarea competențelor mai târziu în viață.

(39) Potrivit celui mai recent program al OCDE pentru evaluarea internațională a elevilor din 2022, o mare parte dintre elevii greci în vârstă de 15 ani nu ating un nivel minim de competență în ceea ce privește competențele de bază. Ratele de rezultate slabe la învățătură sunt printre cele mai ridicate din UE și au crescut din 2018 în toate clasele socioeconomice, ceea ce indică provocări structurale legate de calitatea și echitatea sistemului de învățământ. În paralel, ponderea scăzută a persoanelor cu cele mai bune performanțe în ceea ce privește competențele de bază și gândirea creativă ar putea duce la o rezervă limitată de talente inovatoare în țară și i-ar putea afecta competitivitatea. Nivelurile foarte scăzute ale competențelor de bază și ale celor digitale în rândul tinerilor restrâng perspectivele de dezvoltare a unor competențe superioare și de recalificare și perfecționare a forței de muncă. La un nivel de 16,6 %, participarea adulților la formare este mult mai scăzută decât media UE și este cu mult sub obiectivul de 40 % stabilit de Grecia pentru 2030. Având în vedere eficacitatea limitată a actualelor mecanisme de previzionare în materie de

competențe și în pofida instituirii recente a unui instrument-pilot de monitorizare a competențelor, persistă neconcordanțele între cererea și oferta de competențe. Performanța scăzută a sistemului de educație și formare profesională subminează eforturile de eliminare a decalajului mare dintre cererea de competențe de pe piața muncii și competențele promovate de sistemele de educație și formare. Aceste provocări care subminează rezultatele în materie de educație ale Greciei pot fi legate de finanțarea limitată a politicilor educaționale, de gradul limitat de autonomie a școlilor, de dificultățile în punerea în aplicare a metodelor de predare bazate pe competențe și de lipsa unei culturi de evaluare sistematică, în pofida introducerii unui sistem de evaluare în perioada 2022-2023. Cadrele didactice au în continuare perspective de carieră limitate, ceea ce reprezintă unul dintre factorii care ar putea limita calitatea educației. Abordarea acestor provocări ar contribui, de asemenea, la sprijinirea convergenței sociale ascendente, în conformitate cu analiza de țară din a doua etapă efectuată de serviciile Comisiei vizând cadrul de convergență socială ([20]).

(40) Având în vedere legăturile strânse dintre economiile statelor membre din zona euro și contribuția lor colectivă la funcționarea uniunii economice și monetare, în 2025 Consiliul a recomandat statelor membre din zona euro să ia măsuri, inclusiv prin intermediul planurilor lor de redresare și reziliență, pentru a pune în aplicare Recomandarea din 2025 privind politica economică a zonei euro. În cazul Greciei, recomandările 2, 3 și 4 contribuie la punerea în aplicare a primei recomandări pentru zona euro privind competitivitatea, în timp ce recomandările 4 și 5 contribuie la punerea în aplicare a celei de a doua recomandări pentru zona euro privind reziliența, iar recomandarea 1 contribuie la punerea în aplicare a celei de a treia recomandări pentru zona euro privind stabilitatea macroeconomică și financiară prevăzută în recomandarea din 2025.

(41) Având în vedere bilanțul aprofundat realizat de Comisie și concluziile sale privind existența unor dezechilibre, recomandările formulate în temeiul articolului 6 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 se reflectă în recomandările 1, 2, 3 și 5. Politicile menționate în recomandarea 1 contribuie la abordarea vulnerabilităților legate de datoria publică, de poziția externă și de creditele neperformante. Politicile menționate în recomandările 2, 3 și 5 sprijină forța de muncă, competitivitatea și creșterea potențială a PIB-ului, prin urmare contribuie și la abordarea vulnerabilităților legate de datoria publică și de poziția externă. Recomandările 1, 2, 3 și 5 contribuie atât la corectarea dezechilibrelor, cât și la punerea în aplicare a Recomandării privind politica economică a zonei euro, în concordanță cu considerentul 40,

RECOMANDĂ ca, în 2025 și în 2026, Grecia să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Să consolideze cheltuielile totale pentru apărare și securitate și gradul de pregătire în aceste domenii, asigurând în același timp sustenabilitatea datoriei în conformitate cu concluziile Consiliului European din 6 martie 2025. Să respecte ratele maxime de creștere a cheltuielilor nete recomandate de Consiliu la 21 ianuarie 2025, utilizând în același timp alocările în temeiul clauzei derogatorii naționale pentru cheltuieli mai mari pentru apărare. Să continue eforturile de îmbunătățire a respectării obligațiilor fiscale, inclusiv prin centralizarea și digitalizarea în continuare a controalelor vamale și fiscale, și să îmbunătățească previzibilitatea sistemului fiscal. Să îmbunătățească în continuare eficacitatea și eficiența administrației sale publice prin punerea deplină în aplicare a cadrului de guvernanță pe mai multe niveluri. Să continue reducerea în curs a stocului de credite neperformante deținute de bănci și de administratorii de credite prin accelerarea procedurilor judiciare legate de lichidare.

2. Având în vedere termenele aplicabile pentru finalizarea la timp a reformelor și a investițiilor în conformitate cu Regulamentul (UE) 2021/241, să accelereze implementarea planului de redresare și reziliență, inclusiv a capitolului privind REPowerEU. Să accelereze punerea în aplicare a programelor politicii de coeziune (FEDR, FTJ, FSE+ și FC), fructificând, în măsura posibilului, oportunitățile oferite de evaluarea la jumătatea perioadei. Să utilizeze în mod optim instrumentele UE, inclusiv oportunitățile oferite de programul InvestEU și de platforma „Tehnologii strategice pentru Europa”, pentru a îmbunătăți competitivitatea.

3. Să simplifice reglementarea, să îmbunătățească instrumentele de reglementare și să reducă sarcina administrativă pentru întreprinderi prin raționalizarea și digitalizarea proceselor administrative, prin finalizarea cadrelor de reglementare pentru acordarea de autorizații de mediu și prin atribuirea de contracte de concesiune pe litoral. Să revizuiască și să elimine barierele mari la intrarea pe piață pentru serviciile profesionale, precum și obstacolele din calea noilor intrați pe piețele de produse. Să îmbunătățească guvernanța sistemului național de cercetare, dezvoltare și inovare prin reducerea fragmentării gestionării politicii de cercetare și a surselor de finanțare și prin facilitarea accesului la finanțare pentru startup-uri și întreprinderile în curs de extindere, inclusiv prin dezvoltarea piețelor locale de capital privat și de capital de risc cu inițiative finanțate de stat pentru mobilizarea investițiilor. Să raționalizeze procedurile judiciare și să limiteze durata acestora prin accelerarea procedurilor civile, adoptarea unui cod privind mecanismele alternative de soluționare a litigiilor, revizuirea suplimentară a codului judecătorilor și continuarea eforturilor pentru a accelera soluționarea judiciară a litigiilor legate de achizițiile publice.

([20]) SWD(2025) 95 – Analiza de țară din a doua etapă privind convergența socială, în conformitate cu cadrul de convergență socială (CCS), 2025.

4. Să dezvolte soluții de flexibilitate de origine nefosilă, inclusiv răspunsul la cerere și stocarea, care vor contribui la creșterea accesibilității prețurilor energiei electrice; să recalibreze impozitele pe energie pentru a stimula electrificarea; să adopte măsuri concrete pentru eliminarea treptată a subvențiilor pentru combustibilii fosili, în special în sectorul industrial și să majoreze capacitatea rețelelor de energie electrică prin raționalizarea procesului de acordare a licențelor pentru noile rețele electrice de transport și prin îmbunătățirea calității rețelei de distribuție pentru a reduce pierderile tehnice și netehnice. Să accelereze decarbonizarea sectorului transporturilor în cadrul unei strategii cuprinzătoare prin reforme și investiții în tranziția către mobilitatea electrică, modernizarea transportului public urban și interregional și îmbunătățirea infrastructurii și a operațiunilor feroviare, inclusiv prin desfășurarea pe termen scurt a unor lucrări necesare de reformă organizațională și prin implementarea accelerată a Sistemului european de management al traficului feroviar în rețeaua feroviară pentru a îmbunătăți interoperabilitatea, eficiența și siguranța. Să elaboreze un plan pentru imunizarea la schimbările climatice a infrastructurilor esențiale, inclusiv a aprovizionării cu apă; să reformeze cadrul instituțional pentru a îmbunătăți capacitatea și responsabilitatea furnizorilor locali de servicii de alimentare cu apă și să ia măsuri pentru a crește acoperirea asigurării private împotriva pagubelor cauzate de dezastrele naturale.

5. Să crească rata femeilor și a grupurilor vulnerabile care lucrează sau sunt în căutarea unui loc de muncă și să ajute un număr mai mare de tineri să găsească un loc de muncă prin promovarea unor formule de lucru mai flexibile, prin extinderea serviciilor formale de educație și îngrijire timpurie și de îngrijire pe termen lung, prin consolidarea politicilor active pe piața muncii și prin abordarea problemei neconcordanței între cererea și oferta de competențe. Să îmbunătățească rezultatele în materie de educație printr-o mai bună dezvoltare profesională continuă pentru cadrele didactice, axată pe abordări bazate pe competențe, și alinierea evaluării elevilor la aceste abordări, prin îmbunătățirea autonomiei școlilor și prin extinderea evaluării cadrelor didactice. Să combată sărăcia și excluziunea socială prin creșterea în continuare a eficacității și eficienței sistemului de protecție socială.

Adoptată la Bruxelles, 8 iulie 2025.

Pentru Consiliu

Președintele

S. LOSE